

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Дерматологія, венерологія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут. Кафедра сімейної медицини з курсом дерматовенерології
Розробник(и)	Гортинська Олена Миколаївна
Освітня програма	22 Охорона здоров'я, 221 Стоматологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Семестр вивчення навчальної дисципліни	7 семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 1 кред. ЄКТС, 30 год., з яких аудиторних 20 (2 лекцій, 18 практичних заняття, 10 СРС.
Мова викладання	Українська
Викладачі	д.м.н, доц. Куц Лариса Вікторівна l.kutz@med.sumdu.edu.ua к.м.н., доц. Гортинська Олена Миколаївна o.gortinskay@med.sumdu.edu.ua Максимова Олена Сергіївна alenamaksimova@ukr.net

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Стоматологія"
Передумови для вивчення дисципліни	Базове знання біології, анатомії та гістології
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета і цілі навчальної дисципліни

- Метою навчальної дисципліни «Дерматологія, венерологія» є формування системних медичних знань, вмінь, навичок діагностики та терапії дерматовенерологічних захворювань. Передбачається, що оволодіння знаннями стосовно основних клінічних ознак шкірних та венеричних хвороб дасть можливість лікарю загальної практики вчасно розпізнати такі хвороби та спрямувати пацієнта до лікаря-дерматовенеролога. Обізнаність стосовно проявів венеричних хвороб та інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом (ВІЛ-інфекція, гепатити В і С, папіломовірусна інфекція та інші) є важливою складовою професійної підготовки лікаря загальної практики, а знання профілактичних заходів щодо зазначених хвороб є обов'язком лікаря будь-якої спеціальності та спеціалізації.
- Основними завданнями дисципліни «Дерматологія, венерологія» є вивчення:
 - основ теоретичної дерматології (анатомічна та мікроскопічна будова шкіри і слизових

<p>оболонок, фізіологія та патологія шкіри, основи клінічної фармакології для лікування шкірних хвороб);</p> <p>- основних клініко-діагностичних ознак розповсюджених шкірних хвороб, їх профілактики та лікування;</p> <p>- особливостей клінічного перебігу специфічних інфекцій (у т.ч. лепри, туберкульозу), венеричних захворювань, ВІЛ-інфекції та інших інфекцій, що передаються статевим шляхом.</p> <p>3. Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:</p> <p>- <i>інтегральна:</i></p> <p>Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач професійної діяльності та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань трудової, судової та військової експертизи та/або здійснення інновацій.</p> <p>- <i>загальні:</i></p> <p>ЗК 1 - ЗК 5, ЗК 8 - ЗК 13.</p> <p>- <i>спеціальні(фахові, предметні):</i></p> <p>ФК 1 - ФК 3, ФК 6 – ФК 8, ФК 11, ФК 13 ФК 14, ФК 17, ФК 18.</p>
<p>4. Пререквізити курсу</p> <p>Успішне навчання та опанування компетентностями з дисципліни “Дерматовенерологія” забезпечується базовими знаннями, отриманими в результаті попереднього вивчення магістрами низки дисциплін та інтегрується з ними:</p> <p>- нормальна та патологічна анатомія, гістологія, нормальна та патологічна фізіологія, медична біологія, мікробіологія та інші морфологічні дисципліни;</p> <p>- дерматовенерологія тісно пов'язана з іншими медичними спеціалізаціями: інфектологією (венерологія, трансмісивні вірусні та паразитарні захворювання шкіри і шкірних придатків), токсикологією (токсикодермія, псевдопорфірійна та інші токсичні реакції), гематологією (шкірні прояви поліцитемії), ревматологією (при системних колагенозах, васкулітах), ендокринологією (зміни шкіри при цукровому діабеті, гіпотиреозі, гіпертиреозі), онкологією (меланоми і інші пухлини шкіри і її придатків), з неврологією (нейродерміт, генетично обумовлені нейро-шкірні синдроми), алергологією (Синдром Лайєла, синдром Стівенса Джонсона, уртикарні висипання, ангіоневротичний набряк та інші алергічні реакції на лікарські засоби), стоматологічними дисциплінами (хейліти, передракові та онкологічні захворювання слизових оболонок порожнини рота), психіатрією (трихотіломанія, патомімія).</p>
<p>5. Програмні результати навчання</p>
<p>ПРН 5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).</p>
<p>ПРН 10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.</p>
<p>ПРН 13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).</p>
<p>ПРН 15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.</p>
<p>ПРН 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.</p>
<p>ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.</p>

ПРН 20. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).
ПРН 23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

6. Зміст навчальної дисципліни

Теми лекцій	
Лекція 1	Введення до дисципліни «дерматологія та венерологія». Будова шкіри та слизових оболонок, кінетика та функції шкіри і слизових оболонок, елементи шкірного висипу, загально-клінічні та спеціальні діагностичні методи в дерматології та венерології. Зв'язок дерматології та венерології зі стоматологічними дисциплінами. Стоматологічні прояви шкірних хвороб. Папульозні дерматози: червоний плесканий лишай та псоріаз. Вірусні інфекції шкіри та слизових оболонок: герпеси
Лекція 2	Пухирні захворювання шкіри і слизової оболонки порожнини рота: акантолітична пухирчатка. Багатоформна ексудативна еритема. Обстеження хворих та написання навчальної історії хвороби.
Теми практичних робіт	
Тема 1	Введення до дисципліни «дерматологія та венерологія». Будова шкіри та слизових оболонок, кінетика та функції шкіри і слизових оболонок, елементи шкірного висипу, загально-клінічні та спеціальні діагностичні методи в дерматології та венерології. Зв'язок дерматології та венерології зі стоматологічними дисциплінами. Стоматологічні прояви шкірних хвороб. Папульозні дерматози: червоний плесканий лишай та псоріаз. Вірусні інфекції шкіри та слизових оболонок: герпеси.
Тема 2	Дерматологія та венерологія, як інтегральна складова медичної науки: предмет та задачі дисципліни. Будова шкіри, її придатків та слизових оболонок. Кінетика та функції шкіри. Елементи шкірного висипу
Тема 3	Тема 1.2 Стоматологічні прояви шкірних хвороб. Загальні клінічні та спеціальні методи діагностики у дерматології. Зв'язок дерматології та венерології із стоматологічними дисциплінами. Стоматологічні прояви шкірних хвороб.
Тема 4	Тема 1.3. Папульозні захворювання шкіри та їх прояви на слизових оболонках порожнини рота (червоний плоский лишай та псоріаз). Вірусні інфекції шкіри та слизових оболонок порожнини рота: простий герпес, оперізувальний герпес
Тема 5	Бактеріальні інфекції шкіри: стрепто- та стафілококкові інфекції, туберкульоз. Паразитарні хвороби шкіри: педикульоз та короста. Грибкові хвороби шкіри: класифікація мікозів, кандидози шкіри та слизових оболонок. Дерматити та екзема.

	Хейліти.
Тема 6	Бактеріальні інфекції хвороби шкіри: стрепто- та стафілококові інфекції шкіри, прояви туберкульозу на шкірі і слизових оболонках порожнини рота та носа;
Тема 7	Паразитарні хвороби шкіри: педикульоз та короста. Грибкові хвороби шкіри: класифікація мікозів, кандидози шкіри та слизових оболонок.
Тема 8	Дерматити та екзема: простий контактний дерматит, алергічний контактний дерматит, дерматит, що спричинений речовинами, прийнятими усередину, екзема. Хейліти: класифікація та основні клінічні прояви.
Тема 9	Пухирні захворювання шкіри і слизової оболонки порожнини рота: акантолітична пухирчатка. Багатоформна ексудативна еритема. Передракові захворювання червоної облямівки губ та слизової оболонки порожнини рота. Обстеження хворих та написання навчальної історії хвороби.
Тема 10	Пухирні захворювання шкіри і слизової оболонки порожнини рота: акантолітична пухирчатка.
Тема 11	Багатоформна ексудативна еритема. Передракові захворювання червоної облямівки губ та слизової оболонки порожнини рота.
Тема 12	Обстеження хворих та складання навчальної історії хвороби
Тема 13	Інфекції, що передаються статевим шляхом (класифікація). Сифіліс: збудник сифілісу, лабораторна діагностика сифілісу, загальний перебіг сифілітичної інфекції; первинний, вторинний, третинний та вроджений сифіліс,; ураження слизових оболонок рота та носа; критерії одужання та зняття з диспансерного обліку
Тема 14	Інфекції, що передаються статевим шляхом: класифікація, епідеміологія, збудники (та їх властивості), шляхи передачі та умови зараження. Загальний перебіг сифілісу. Первинний сифіліс та його прояви на слизовій оболонці порожнини рота.
Тема 15	Вторинний та третинний сифіліс. Прояви на слизовій оболонці порожнини рота.
Тема 16	Вроджений сифіліс, його стоматологічні ознаки. Принципи діагностики та лікування сифілісу. Критерії одужання та зняття з диспансерного обліку
Тема 17	Гонорея: класифікація, епідеміологія, клінічні ознаки та прояви на слизових оболонках порожнини рота. ВІЛ-інфекція: прояви на слизових оболонках порожнини рота та шкірі. Методи соціальної та індивідуальної профілактики інфекцій, що передаються статевим шляхом.
Тема 18	ВІЛ-інфекція та СНІД: прояви на шкірі та слизових оболонках.

СРС-1 (самостійна робота 1)	Історія розвитку дерматології і венерології. Вітчизняні школи дерматологів.
СРС-2	Основні методи лікування, що застосовуються в дерматології. Лікарські форми для місцевого застосування, покази та протипокази до їх використання.
СРС-3	Алергодерматози (дерматити, токсикодермії, екзема, атопічний дерматит).
СРС-4	Піодермії (стафіло-, стрепто-, змішані). Принципи їх диференціювання, профілактика та лікування.
СРС-5	Паразитарні ураження шкіри (короста, вошивість, демодекоз). Принципи терапії і профілактики.
СРС-6	Основні прояви та особливості діагностики мікотичного ураження гладкої шкіри.
СРС-7	Бульозні дерматози: етіопатогенез, клінічні прояви та перебіг. Особливості діагностики та лікування.
СРС-8	Вірусні ураження шкіри та слизових оболонок: принципи їх діагностики, лікування та профілактики.

СРС-9	Серологічні реакції в діагностиці сифілісу. Хибнопозитивні серологічні реакції. Помилки в діагностиці сифілісу.
СРС-10	Сучасні особливості гонококової інфекції. Принципи діагностики, терапії та профілактики.

7. Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до лекцій в межах тем змісту дисципліни
НД2	Підготовка до практичних занять в межах тем змісту дисципліни
НД3	Виконання індивідуальних або групових практичних завдань в межах тем дисципліни
НД4	Розв'язування практико-орієнтованих ситуативних завдань та/або аналіз конкретних ситуацій (Case-study) за темами практичних занять
НД5	Участь в обговоренні-дискусії (групові)
НД6	Тестування/опитування в межах тем змісту дисципліни
НД7	Підготовка до змістових модулів в межах тем змісту дисципліни та підсумкового контролю (екзамен)

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Проблемні лекції
МН3	Лекції-дискусії
МН4	Практичні заняття
МН5	Практико-орієнтоване навчання
МН6	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study)
МН7	Метод демонстрацій
МН8	Самостійне навчання

Система організації занять, використання інтерактивних методів

У вивченні дисципліни «Дерматовенерологія» використовуються традиційні методи навчання: словесні, наочні, практичні; а також методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, частково-пошуковий, дослідницький метод. Методами контролю, як методами навчання, є контроль викладачем, самоконтроль, взаємоконтроль, самокорекція та взаємокорекція.

Для передачі та засвоєння знань під час лекційних занять використовується мультимедійний супровід та табличний фонд кафедри.

Для передачі та засвоєння знань, умінь і навичок на практичних заняттях використовуються навчальні посібники, методичні рекомендації для магістрів за темою заняття, методичні матеріали, роздатковий матеріал, муляжі, мікропрепарати, демонстрація прозірок, деякі засоби інструментальної діагностики для відпрацювання практичних навичок, ситуаційні задачі, на кожному занятті використовуються інтерактивні технології: перегляд навчальних фільмів, фотозадач, вікторини по кожній тематиці та ін.

Самостійна робота магістрів передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання окремих тем, що є частиною практичних занять або винесених на самостійне вивчення. Для цього розроблені навчальні посібники, методичні рекомендації тощо.

9. Методи та критерії оцінювання

Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Тестування/опитування в межах тем практичних занять
МФО2	Перевірка результатів проведення індивідуальних/групових практичних завдань
МФО3	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО4	Обговорення та самокорекція виконаної індивідуальної/групової роботи студентами
МФО5	Перевірка результатів розв'язування ситуативних практико-орієнтованих завдань, конкретних ситуацій
МФО6	Взаємооцінювання (peer assessment)

МФО7	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО8	Перевірка та оцінювання письмових завдань

Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Тестування/опитування в межах тем змісту дисципліни
МСО2	Виконання індивідуальних/групових практичних завдань
МСО3	Розв'язування ситуативних практико-орієнтованих завдань, конкретних ситуацій
МСО4	Підсумковий контроль: дифзалік

Контрольні заходи:

Підсумковий контроль		
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS. Оцінка за 4-ри бальною шкалою: Від 170 до 200 балів 5 Від 140 до 169 балів 4 Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент 3 Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент 2	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні (лабораторні, семінарські) заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Диф. залік	Підсумковий контроль проходить із складанням студентом теоретичного тесту (містить 20 питань першого та 20 питань другого рівня складності) та задачею практичних навичок та вмінь, включених до програми курсу.	<i>Максимальна кількість балів - 80. Мінімальна кількість балів - 50</i>
Критерії оцінювання диференційованого заліку		
Диференційований залік	Блок тестових питань складається із 20 питань першого рівня складності, правильно відповівши на які магістр максимально може отримати 20 балів; та з 20 питань другого рівня складності, кожне з яких може принести 3 бали, тобто 60 за блок. В сумі за тест максимальна кількість балів – 80, мінімальна – 50.	<i>Тест вважається успішно складеним, якщо магістр набрав 50 і більше балів.</i>
<p>Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до диференційованого заліку становить 120 балів.</p> <p>Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до диференційованого заліку становить 72 бали.</p> <p>Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:</p>		

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Графічні засоби (малюнки, схеми, плакати тощо)
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН4	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання (Mix SumDU, Google Meet))
ЗН5	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН6	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, тестування)
ЗН7	Технічні засоби (навчальні відео-матеріали)

11. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Шкірні ознаки внутрішніх та інфекційних хвороб в практиці сімейного лікаря : навч. посіб. / Заремба Є.Х., Січкоріз О.Є., Циснецька А.В., Онищук Ю.І., Климишина С.О. ; за ред. Є.Х. Заремби, А.В. Циснецької; Львів. нац. мед. ун-т ім. Д. Галицького та ін. - Л. : [б. и.], 2019. - 183 с. : табл., іл. - Бібліогр.: с. 181-183.
2	Шкірні та венеричні хвороби [Текст] : посіб. для студ. та лікарів-інтернів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Ю.М. Туркевич, О.Ю. Туркевич, О.О. Сизон. - Л. : ЗУКЦ, 2011 - . Ч.1 : Шкірні хвороби. - 2016. - 239 с. - Бібліогр.: с. 239
3	Шкірні та венеричні хвороби: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Дудченко М.О., Коляденко В.Г., Бариляк І.Р., Скибан Г.В., Вітенко І.С. та ін. ; за ред. М.О. Дудченка. - Вид. 2-е стер. - Вінниця : Нова кн., 2016. - 239 с. : іл. - Бібліогр.: с. 235-239.
Допоміжна література	
1	Куц, Л.В. Мікози [Електронний ресурс]: навч. посіб. / Л.В. Куц, О.М. Гортинська. - Електронне видання каф. Сімейної медицини. - Суми : СумДУ, 2019. - 83 с.
2	Дерматологія. Венерологія: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. III- IV рівнів акредитації / В.І. Степаненко, М.М. Шупенько, П.М. Недобой, С.Г. Свирид, В.Г. Коляденко [та ін.]; за ред. В.І. Степаненка ; Нац. мед. ун-т ім. О.О. Богомольця. - К. : КІМ, 2012. - 846 с. : табл., іл. - Бібліогр. в кінці розд
3	Kuts, L. V. Clinical Immunology: Primary Immunodeficiency: study guide / L.V. Kuts. - Sumy: Sumy State University, 2014. - 165 p.

4	Сучасний стан проблеми етіології, патогенезу, клініки, лікування та профілактики розповсюджених дерматозів та косметологічних ушкоджень шкіри: навч. посіб. / Г.П. Пекліна, В.А. Бочаров, Л.В. Куц та ін. - Електронне видання каф. Нейрохірургії та неврології. - Суми-Одеса-Донецьк-Запоріжжя, 2013. - 189 с. + Гриф МОН
5	Куц, Л.В. Ураження сечостатевого тракту [Електронний ресурс]: навч. посіб. / Л.В. Куц, О.М. Гортинська. - Електронне видання каф. Сімейної медицини. - Суми: СумДУ, 2019. - 50 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Офіційний сайт Центру громадського здоров'я МОЗ України https://phc.org.ua/
2	Навчальна література http://www.medlit.pp.ua/7483/
3	Мережа міжнародних настанов Guidelines International Network — G-I-N https://g-i-n.net/
4	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/

